

eller har fundet Sted, saa er det i det Dier-
 blif gaet den ærede Taler af Minde, at den
 allerede fandt Sted i den romerske Republik,
 og det næsten fra Begyndelsen af, saa at jeg
 ikke indseer, at Exempler paa den skulde blive
 saa vanskelige at paavise. Iøvrigt forekom-
 mer det mig ikke, at Indvendingen slaaer
 igjennem. Selv om dette nemlig var urigtigt,
 og han havde Ret i, hvad der vil være vanske-
 ligt at paavise, at den dobbelte Valgret var
 uhørt gennem den hele lange Række af Ud-
 viklinger, der har fundet Sted igjennem et
 Par Aartusender i Staternes Forhold, saa
 seer jeg slet ikke, at det er saa afgjørende.
 Det skal være nær ved, at det ogsaa er uhørt,
 idetmindste i den nyere Tid og under Bevægel-
 serne siden 1848, at en Forsatning er givet,
 uden at være tagen med Magt, og er blevet staaen-
 de, efter² at de voldsomme Rystelser vare forbi.
 Det er en af de uhørte Ting, som gjøre, at
 man i St. Petersborg og London lægger ganske
 forunderlig Mærke til det lille danske Folk
 (Hør!), en af de Ting, som gjøre et ligesaa
 stærkt Indtryk, som vore hæderlige og brave
 Soldaters Kamp i en anden Retning. Thi
 kampet er der ogsaa andre Steder; men en
 Kamp af et sundt, et stille og sluttet Folk,
 som bevæger sig paa den Maade Haand i
 Haand med sin Konge, har ogsaa været uhørt.
 Og dog troer jeg ikke, at man derfor vil finde,
 at disse Ting hellere skulde være anderledes.
 Og, for at tage noget Mindre, saa, skjøndt
 vi Danske laane gjerne fra Fremmede, og faae
 sædvanlig Attest fra Preussen om, hvad der er
 det Rette (Munterhed), ere ikke desto mindre
 Forligelsescommissioner og hvad dertil hører
 Noget af det Særegne og Eiendommelige,
 Fremmede have lagt Mærke til og have fundet
 Paaskjønneelse værd hos os. Lægger man til-
 lige Mærke til, at den ubdvidede Valgret her i
 Danmark er ogsaa noget Uhørt, at der idet-
 mindste neppe findes noget andet Sted i Eu-
 ropa undtagen paa Papiret i Forsatninger,
 der igjen ere omstyrkede, synes det mig ganske
 naturligt, at hvor saadanne uhørte Ting støde
 sammen, der kan man ogsaa finde det Uhørte,
 at den hele Samling af Valgere vælge et vist
 Antal, og at den største Formue og de stærkest
 Bestattede, som rimeligviis bære 3—4 Gange

saa Meget som de øvrige af Communens Ud-
 gifter, ved at vælge den anden Deel af hele
 Antallet, faae en betydelig og særegen Indfly-
 delse i saa Henseende. — Rigtignok sagde den
 samme Taler, min ærede Ven, at vi havde
 gjort et Forsøg paa at dølge, at man saales-
 des skiftede Valgerne i to Classer, og at ved
 at dølges var Sagen ikke afhjulpen. Men det
 er ikke ganske vor Mening at dølge det, skjøndt
 vi ikke have villet, at det skulde være alminde-
 ligt og stadigt, at begge Classer kom i Berø-
 ring med hinanden ved denne Leilighed. Jeg
 vil derimod blot tillade mig at udtale som min
 Overbeviisning, at Formuens Indflydelse paa
 de menneskelige Ting er det over vore Kræfter
 ved nogenformhelt Lov at affkaffe, men at For-
 muen kan have Indflydelse paa en dobbelt
 Maade. Den ene er den, naar man i Loven
 handler, som om Formuen ikke var til, og Men-
 nessene ikke brøde sig om den, og den ikke
 gjorde nogen væsentlig Forskjel mellem de to
 Classer, de Formuende og de Bestidelsesløse;
 saa virker Formuen lumsk, hemmende, dulgt,
 falsk, ved Bestikkelser, demoraliserer dem, der
 bruge den, og dem, der lade sig bruge af den.
 Derimod, naar man offentlig vedgaaer, hvad
 Alle kunne være bekjendte og ærlig vedgaae, at
 i borgerlig Henseende er det af saare stor Be-
 tydning, om en Mand har Formue eller ikke,
 om han bidrager betydeligt til Statens og
 Communens Udgifter eller ikke — naar vi of-
 fentlig vedgaae dette, naar vi skaffe ham en
 Form, under hvilken han paa lovlig Maade kan,
 ikke faae noget Enehjerrædømme, men ogsaa
 sætte sin Indflydelse, sin berettigede Andeel i
 Bestemmelsen af det Hele igjennem, saa kan
 det i den Sag gaae overordentlig godt. Det
 er derfor langt fra min Mening, at der i
 denne Sag skulde dølges Noget. Jeg har over-
 hovedet holdt ved det givne Forslag ogsaa i
 denne Henseende. Det lader det aabent ligge
 for Dagen, at man er sig bevidst, at For-
 muen kan man ikke saaledes astrahere fra, og
 at Menneskene efter Tingenes Natur væsent-
 ligt ville dele sig i to Classer, den ene mere
 konservativ, den anden mere bevægelig, at den
 ene af disse væsentlig vil blive de Formueha-
 vende, de andre de sammenligningsviis Bestid-
 delsesløse.